

- سه‌شنبه ۱۶ فروردین ماه ۱۴۰۱**
- سال دوازدهم - شماره ۲۲۶۷**

سپهرغرب، گروه اندیشه - شهره کرمی؛ امام‌جمعه شهرستان بهار گفت: هرساله با شروع ماه مبارک رمضان و رؤیت هلال آن، همه مسلمانان جهان با رعایت آداب و روزه‌داری و انجام آنچه که واجب شده است، به استقبال این میهمانی الهی می‌روند. در این ماه همه میهمان خداوند تبارک و تعالی هستند تا از سفره رحمتش بهره برده و به اصلاح خود بپردازند؛ این ضیافت دارای آدابی است که یکی از مهم‌ترین آن‌ها حفظ خوش خلقی و اخلاق نیکو داشتن با سایرین بوده که گاهی اوقات به‌دلیل روزه بودن، افراد کمتر به آن توجه می‌کنند.

ماه مبارک رمضان، این ضیافت الهی نیازمند رعایت اعمال خاصی است که از زمان سحر آغاز شده و تا افطار ادامه دارد. افراد علاوه‌بر اینکه نباید به خوردن و آشامیدن بپردازند، باید به همه اعضا و جوارح خود مسلط باشند؛ از گوش، چشم و زبان تا اندیشه و هر آنچه که بشر با آن سروکار دارد که اگر رعایت نشود، باعث رشد و تعالی در افراد شده و ارتقای جامعه را نیز به دنبال دارد. این میهمانی که میزبانش خدا است و سفره رحمتش برای همه گسترده شده، فرصت خوبی است برای اهل معرفت تا در یک آن بتوان علاوه‌بر انجام اعمال، به کسب معرفت و عاقبت‌به‌خیری رسید. این ضیافت الهی علاوه‌بر ایجاد سلامت و پاک‌سازی جسم، با دعاها و اعمالی که به آن‌ها سفارش شده است، به تجلی روح نیز می‌پردازد. با توجه به قرار گرفتن شب‌های قدر در این ماه که سرنوشت‌ساز بشر هستند، اهمیت این ایام بیشتر شده و نیازمند توجه بهتر است، بنابراین به‌منظور کسب آگاهی بیشتر درباره این میهمانی

الهی، گفت‌وگویی را با حجت‌الاسلام‌والمسلمین محمدعلی ارزنده، امام جمعه شهرستان بهار تهیه کردیم که در ادامه می‌خوانیم:

- شان این ماه مبارک چیست؟**

با توجه به اینکه ماه رمضان ماه خدا است، باید با ماه‌های دیگر برای ما فرق داشته باشد؛ وقتی ما قرار است میهمان یک فرد عادی باشیم، سعی داریم ازنظر ظاهری خود را پاک کنیم و در آراسته‌ترین حالت ممکن باشیم. بنابراین وقتی بخواییم به ماه خدا برویم نیز باید شان این ماه را حفظ کنیم و وقتی میهمان خداوند تبارک و تعالی می‌شویم، خودمان را هم‌سنگ با این میهمانی کنیم.

- با توجه به اینکه گفته شده ماه مبارک رمضان ماه میهمانی خدا بوده، این میهمان خدا بودن به چه معنا است؟**

توجه کنید هر کسی که ما میهمانش باشیم، فراخور حال خودش میزبانی می‌کند؛ خداوند تبارک و تعالی هم در بحث میهمانی فراخور شان و جایگاه خودش میهمانی می‌کند. اگر خداوند بخواهد کسی را در این میهمانی بپذیرد و از ضیافت الهی بهره‌مند شود، این بهره‌مندی چیزی جز کسب معرفت و بخشش گناهان نیست.

- این میهمانی الهی چه تفاوتی با میهمانی‌های دنیایی ما دارد؟**

میهمانی خداوند مثل همین میهمانی دنیا است؛ هر کسی به اندازه ظرفش در میهمانی دنیا می‌تواند از چیزهایی که توزیع می‌شود، بردارد. در این میهمانی نیز هرکس به اندازه ظرف وجودی خود می‌تواند توشه بردارد. در میهمانی خداوند تبارک و تعالی سفره رحمت خداوند پهن

اندیشه

خوش خلقی لازم‌ه حضور در ماه مبارک‌رمضان و میهمانی خدا

- پذیرایی در این ضیافت الهی چگونه است؟**

پذیرایی این ضیافت همان‌طور که بیان شد، بسته به ظرف وجودی هر فرد است؛ به‌طور مثال کسی که گناه‌کار بوده، مغفرت و بخشش گناهانش می‌تواند پذیرایی از او باشد. یعنی هرچه هست آنجا بوده و اینجا سایه‌ای از آخرت آماده کند که شب قدر را بفهمد، اما دیگری در همین حد که جزء روزه‌داران باشد و این سپر آتشی بشود برایش در روز قیامت، همه این‌ها بستگی به خود فرد و تلاشش برای بهره‌مندی از این پذیرایی است.

- یک فرد روزه‌دار چه الزاماتی را باید در ماه مبارک رمضان رعایت کند؟**

نخستین لازمه بهره‌مندی از این ماه، انجام دادن همه اعمالی بوده که بر گردن ما است؛ مثل ترک محرّمات و انجام واجبات. برای مثال اگر دینی برعهده ما هست آن را ادا کنیم و اگر کینه و کدورتی از کسی داریم این کدورت‌ها را کنار بگذاریم تا ابتدا خودمان را راحت کنیم. یکی از موارد دیگر، خوش‌اخلاقی است؛ روزه گرفتن نباید باعث شود که بداخلاقی بر ما مسلط شود، زیرا این صفتی است که باعث می‌شود انسان نتواند از ماه مبارک رمضان بهره‌مند شود. همچنین کمک کردن به فقرا نیز ازجمله عواملی است که باعث بهره‌مندی ما از این ماه مبارک می‌شود.

شخص روزه‌دار علاوه‌بر احکام شرعی که فقها برایش بیان کرده‌اند، باید ازنظر اخلاقی خودش را آراسته کند و واجبات را انجام دهد و محرّمات را ترک کند تا بتواند یک روزه‌دار باشد. مهم‌ترین چیزی که برای ما وجود دارد، عاقبت است که به معنای خیر دنیا و آخرت همراه با عاقبت‌به‌خیری

است و پروردگار دریغ ندارد؛ مثل ما نیست که اگر بخواهیم در میهمانی‌هایمان از کسی پذیرایی کنیم، محدود به مکان و وسع مالی باشیم. سفره رحمت خدا پهن است و انواع و اقسام رحمت‌ها و عنایت‌ها بر سر این سفره هست و هر کسی طبق ظرف وجودی خودش می‌تواند بهره‌مند شود؛ اگر اینجا ما موفق نشویم کسی مقصر نیست، زیرا در ضیافت دنیایی عادی شاید بتوان گفت به‌اصطلاح میزبان برای ما کم گذاشته است، اما در میزبانی خداوند هیچ کاستی‌ای نیست، بلکه تماماً رحمت

روزه رمضان، حکمت را به ارمغان می‌آورد و حکمت معرفت را در پی دارد

آفرین بر تو و خوشا به حالت! خوشا به حالت! خداوند مشتاق تو است... خداوند می‌گوید: این بهشت من است، در آن بخرام و خوش باش و در همسایگی‌ام ساکن شو. روح انسان می‌گوید: خدا یا خود را به من شناساندی و با این شناخت از جمیع آفریدگانت بی نیاز شدم. قسم به عزت و جلالت اگر خوشنودی تو در این است که قطعه قطعه شده یا هفتاد بار به بدترین شکل کشته شوم خوشنودی تو برای من دوست داشتنی تر است... آنگاه خدای متعال می‌فرماید: به عزت و جلالم سوگند، هیچگاه مانعی بین خود و تو قرار نمی‌دهم؛ تا هر وقت خواسته باشی بر من وارد شوی؛ که با دوستان خود چنین کنم.

در این روایت به فلسفه و فضیلت گرسنگی اشاره شده است. برای توضیح بیشتر می‌توان به سخنان علمای اخلاق که برگرفته از روایات می‌باشد، مراجعه نمود. آنان برای گرسنگی فواید زیادی گفته اند از قبیل:

الف- صفای قلب: زیرا سیری باعث ازدیاد بخار در مغز شده و مغز حالتی شبیه مستی پیدا می‌کند و نمی‌تواند خوب فکر کند؛ سرعت انتقال او کم شده و قلب او کور می‌شود. برخلاف گرسنگی که باعث رقت و صفای قلب می‌شود. و قلب را آماده تفکری که باعث شناخت می‌شود، می‌کند. و نوری آشکار پیدا می‌کند. از رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) روایت شده است؛ کسی که شکم خود را گرسنه نگه دارد اندیشه اش تربیت می‌شود. و قبلاً نیز ثمرات شناخت و معرفت را شنیدی.

الموت را ملاقات کن تا به بالاترین مقام‌ها و جاها رسیدی و با پیامبران هم منزل شوی و ملائکه از دیدن روح شادمان شوند و خداوند بر تو درود فرستد. نیز فرمودند: گرسنگی بکشید و بر بدن‌هایتان سخت بگیرد شاید دل‌هایتان خداوند متعال را ببیند. در حدیث معراج خداوند پرسید: ای احمد! آیا آثار روزه را می‌دانی؟ پاسخ داد: خیر. خداوند فرمودند: نتیجه روزه کم خوری و کم گویی است. و آن حکمت را به ارمغان می‌آورد و حکمت معرفت را در پی دارد و معرفت یقین را. و وقتی که بنده‌ای به یقین رسید باکی ندارد که چگونه روزگار را سپری کند. در سختی یا آسانی و این مقام خوشنودهاست. و هر کس طبق خوشنودی من رفتار کند، سه خصلت را به او می‌دهم؛ شکری که نادانی همراه آن نباشد، یادی که فراموشی نداشته باشد و دوستی‌ای که دوستی من را بر دوستی آفریدگانم ترجیح ندهد. هنگامی که او من را دوست داشت، من هم او را دوست خواهم داشت؛ دوستی او را در دل بندگانم انداخته و چشم قلب او را به عظمت جلالم می‌کشایم و علم آفریدگانم را از او پنهان نمی‌دارم؛ در تاریکی شب و روشنایی روز با او مناجات می‌کنم تا آنجا که سخن گفتن و همنشینی او با بندگانم قطع شود و کلام خود و فرشتگانم را به گوش او می‌رسانم و اسراری را که از بندگانم پنهان کرده ام برای او آشکار می‌کنم ...؛ عقل او را غرق در شناخت خود کرده و درک او را بالا می‌برم؛ مرگ را بر او آسان می‌کنم تا وارد بهشت شود و وقتی که ملک الموت او را ملاقات کند، به او می‌گوید:

در کتاب شریف المراقبات در خصوص ویژگی‌ها و خصوصیات ماه مبارک رمضان آورده است: از امیرالمؤمنین (علیه السلام) روایت شده است: نگویید رمضان؛ زیرا نمی‌دانید رمضان چیست؛ و اگر کسی گفت، باید صدقه داده و روزه بگیرد. بلکه همان‌طور که خداوند فرموده است بگویید ماه رمضان. از اعمال مهم سالک در این ماه بزرگ شناخت حقیقت این ماه - در این ماه خداوند رهروان این ماه را با دعوت به میهمانی این ماه گرامی داشته و این ماه ماه میهمانی خداست - و سپس فهمیدن معنی روزه و مناسبت آن با میهمانی خداست. آنگاه تلاش و کوشش برای بدست آوردن اخلاص در کردار و رفتارهایی است که مطابق با رضایت صاحب‌خانه است.

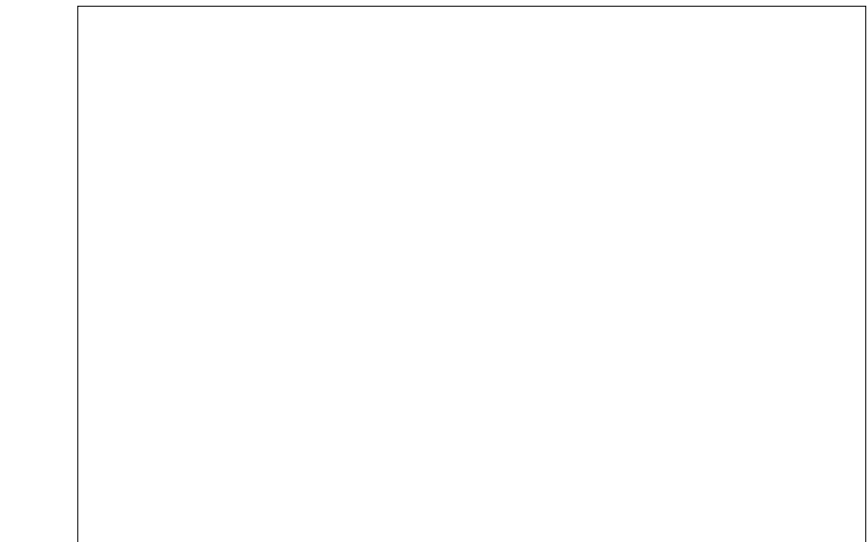
- فواید گرسنگی**

گرسنگی فواید بیشماری در جهت تکمیل نفس و شناخت خداوند برای سالک دارد. روایات زیادی در فضائل گرسنگی وارد شده است که بد نیست در اینجا اشاره‌ای به آنها و سپس به فلسفه و حکمت گرسنگی داشته باشیم. از پیامبر اکرم (ص) روایت شده است: با تشنگی و گرسنگی با نفس‌هایتان مبارزه کنید همانا پاداش این کار همانند پاداش مبارزه در راه خداست. و عملی دوست داشتنی‌تر از گرسنگی و تشنگی در نزد خدا کسی است که گرسنگی بیشتری کشیده باشد و در خداوند متعال تفکر بیشتری نموده باشد. و به اسامه فرمودند: اگر می‌توانی در حال گرسنگی و تشنگی ملک

بوده؛ بنابراین در شب قدر هم گفته شده است که از خدا عاقبت بخواهید، یعنی عزت دنیا و عزت آخرت. زیرا انسان در این دنیا هرچه داشته باشد اما عاقبت‌به‌خیری نداشته باشد، سودی ندارد؛ چون انسان یک سفر طولانی آخرت را دارد که هرچه هست آنجا بوده و اینجا سایه‌ای از آخرت است، اینجا حقیقت معنایی که تصور می‌کنیم نیست، حقیقت واقعی آنجا است.

ماه مبارک رمضان یادآور این است که علاوه‌بر روزه‌داری و حفظ نفس در برابر خوردن و آشامیدن، با تمرین این روش بتوان در سایر روزهای سال نیز از محرّمات جلوگیری کرد و این تمرینی است تا جامعه از همه نظر اصلاح شود؛ اگرچه امروزه کمتر به نتیجه اصلی این ماه پرداخته می‌شود، اما نیاز است تا در مساجد و محافل و حوزه‌های علمیه بیشتر درخصوص اهمیت این خودداری‌ها از خوردن و آشامیدن پرداخته شود تا عموم مردم بتوانند این مهم را درک کرده و جامعه نیز با آگاهی بیشتر و درک صحیح فضایل این ماه اصلاح شود. در ماه مبارک رمضان باید سعی شود دعاها را بیش‌ازپیش قرائت کنیم؛ برخی از دعاها فردی است که بسیار سفارش شده‌اند و برخی دیگر به‌صورت اجتماعی بوده و مرتبط با دعای جمعی است. با توجه به اینکه رهبر جامعه حق بر گردن ما دارد، برای سلامتی مقام معظم رهبری، سلامتی جامعه، حفظ جمهوری اسلامی، سرافرازی کشور و همچنین رفع مشکلات و دفع بیماری‌هایی چون کرونا دعا کنیم تا علاوه‌بر دعای فردی برای خودمان، برای جامعه هم طلب خیر و عاقبت‌به‌خیری کرده باشیم.

هر دارویی است. و نیز مانع بوجود آمدن مشکلاتی که از غذا خوردن بوجود آمده و انسان را محتاج مال و مقام دنیا می‌کند می‌گردد؛ مال و مقامی که عده بسیاری را هلاک کرده است ه. توانایی برای دادن مال، میهمانی دادن، هدیه دادن، احسان و نیکی، رفتن به حج و زیارت و بالاخره انجام تمام عبادت‌های مالی است. انسان نمی‌تواند این فایده‌ها را به روشنی درک کند مخصوصاً فایده اول را. تفکر در عمل مانند نتیجه است و غیر آن مانند مقدمات است چون فکر حرکت است و غیر فکر مقدمه و آمادگی برای حرکت. به همین جهت درباره تفکر روایت شده است؛ یک ساعت تفکر بهتر از هفتاد سال عبادت است.

ب - تواضع و از بین رفتن سرمستی و ناسپاسی که منشأ سرکشی است؛ وقتی نفس خوار شد، در مقابل پروردگارش خاضع شده و از سرکشی دست بر می‌دارد. ج-شکستن شدت شهوات و نیروهایی است که باعث انجام گناهان کبیره شده و سبب هلاکت انسان می‌شوند. چون بیشتر گناهان کبیره از شهوت سخن گفتن و شهوت جنسی بوجود می‌آید و کم کردن این دو شهوت باعث مصون ماندن از خطرها می‌شود. د. آمادگی برای انجام تمام عبادتها از چند جهت است؛ که کمترین آنها کم احتیاجی به تخلی و بدست آوردن غذا و کمتر بیمار شدن به بیماری‌های گوناگون است - زیرا معده خانه بیماری و پریز سر